

**RESULTATEN BELRONDE
DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS
4 MEI 2020**

VLAAMSE ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15 - 1210 Brussel
02 553 88 50

www.onderwijsinspectie.be

Inhoud

1	INLEIDING	2
1.1	Doel	2
1.2	Rapportering	2
2	Resultaten deeltijds kunstonderwijs	2
2.1	Aantal academies	2
2.2	Gevoel van controle	2
2.3	Beschikbaarheid van leraren	3
2.4	Inspanningen vóór de paasvakantie	4
2.5	Beleidsmatige voorbereiding op de periode na de paasvakantie	5
2.6	Aanbod voor de leerlingen	8
2.7	Bereikbaarheid van leerlingen	9
2.8	Ondersteuning van de leraren	10
2.9	Bezorgdheden en vragen van scholen	11
3	Conclusie	11

1 INLEIDING

1.1 Doel

Tussen 21 april en 30 april belde de Vlaamse onderwijsinspectie alle Vlaamse academies op. De bedoeling van die belronde was het in kaart brengen van de situatie in de scholen om de minister en de beleidsmakers uitgebreid en correct te **informer**en over de werking van de academies tijdens de coronacrisis. Daarnaast wilde de onderwijsinspectie een luisterend oor zijn voor de academies, **bezorgdheden** capteren en in kaart brengen, antwoorden op vragen, doorverwijzen, ... We wilden academies tonen dat 'Brussel' bekommerd is om hen.

Uit de telefoontjes, mails en berichten op sociale media stellen we vast dat de scholen, centra en academies de belronde op prijs hebben gesteld.

1.2 Rapportering

De gegevens uit de belronde worden tussentijds geanalyseerd. Hierover wordt gerapporteerd naar de Minister, het kabinet, de onderwijsverstrekkers en andere stakeholders. Omdat de vraagstelling tussen de onderwijsniveaus verschilt, leveren we verschillende rapporten op.

In dit rapport leest u de vaststellingen van de belronde **tussen vrijdag 24 april en donderdag 30 april**.

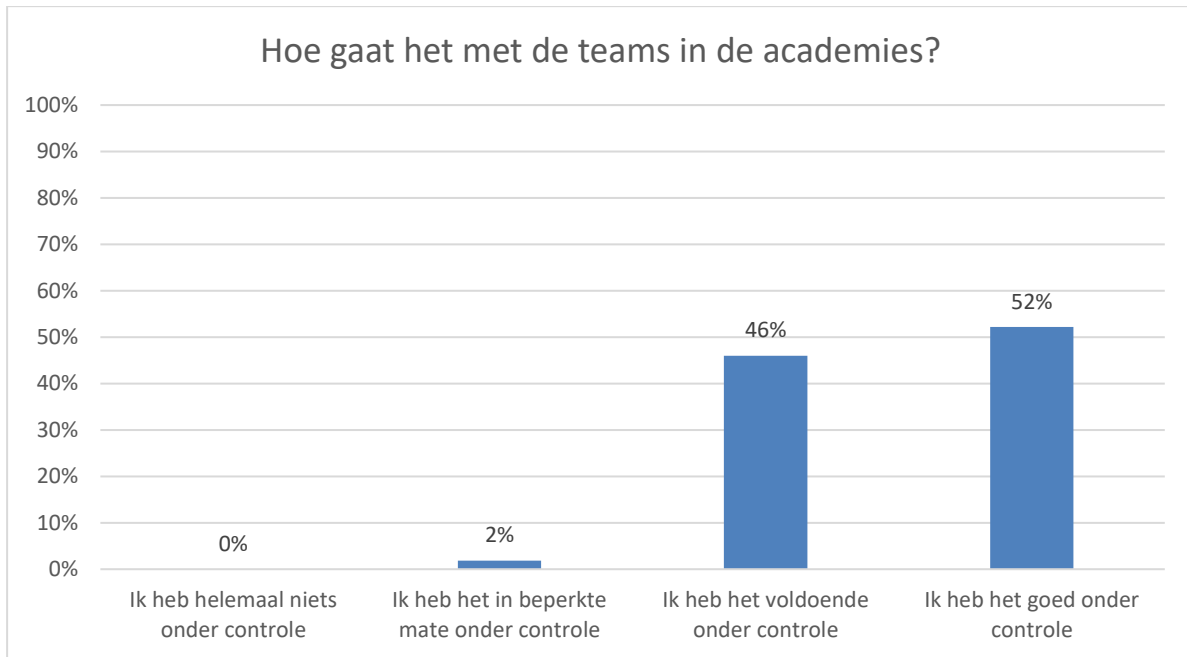
2 Resultaten deeltijds kunstonderwijs

2.1 Aantal academies

De resultaten die in dit rapport gepresenteerd worden hebben betrekking op 168 academies.

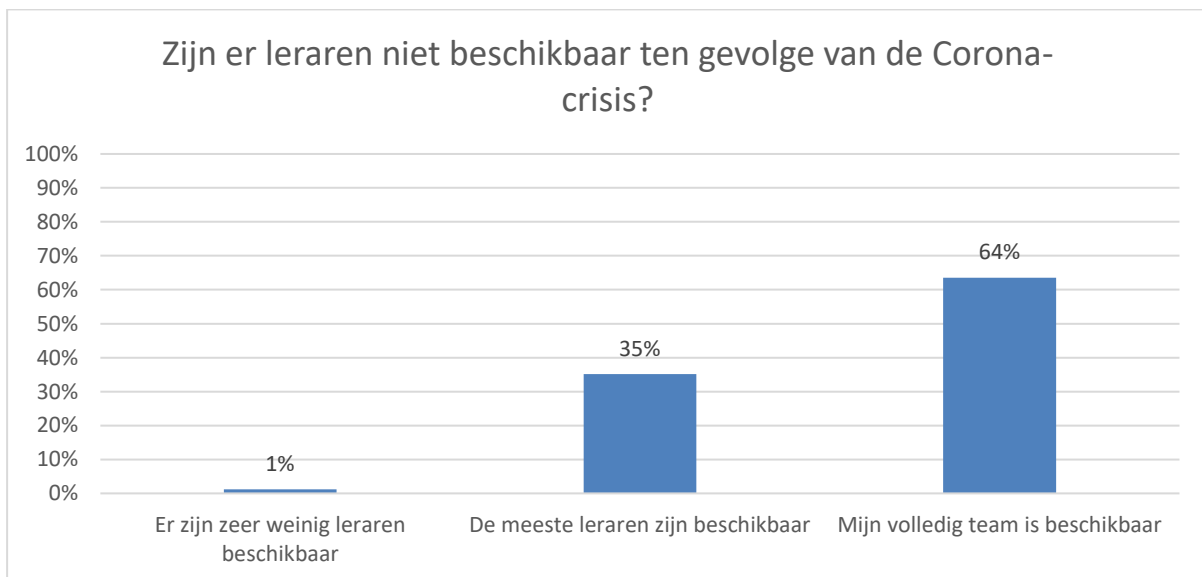
2.2 Gevoel van controle

De coronacrisis brengt heel wat veranderingen en uitdagingen mee voor een academie. Daarom peilen we in een eerste deel naar het welbevinden en het gevoel van controle van de directeur en zijn team.

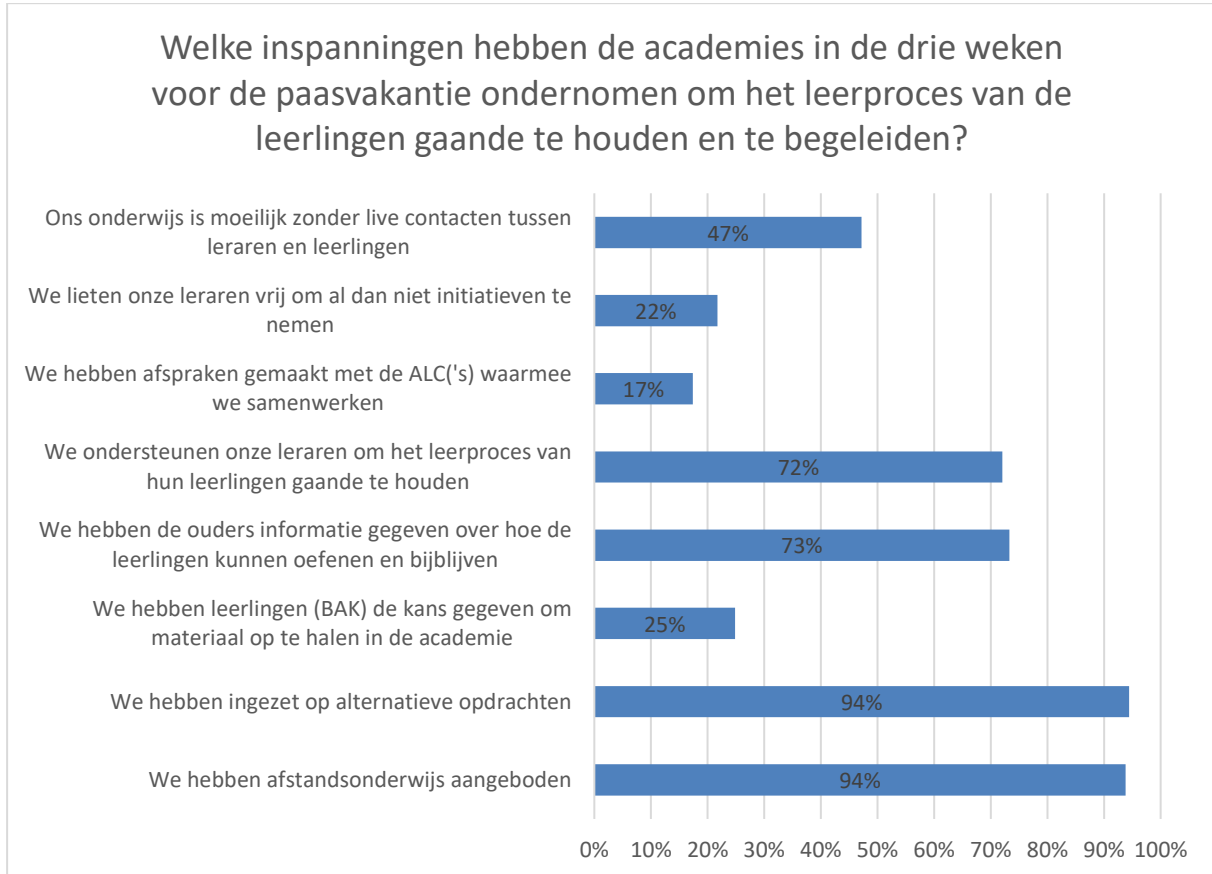
2.3 Beschikbaarheid van leraren

Een belangrijk element voor de werking van een academie is de beschikbaarheid van de leraren. In dit deel bevroegen we de beschikbaarheid van de leraren ten gevolge van de coronacrisis. We peilen vooral in hoeverre leraren bereid zijn om mee te werken. Leraren kunnen immers onbeschikbaar zijn door ziekte, maar ook door andere persoonlijke omstandigheden.

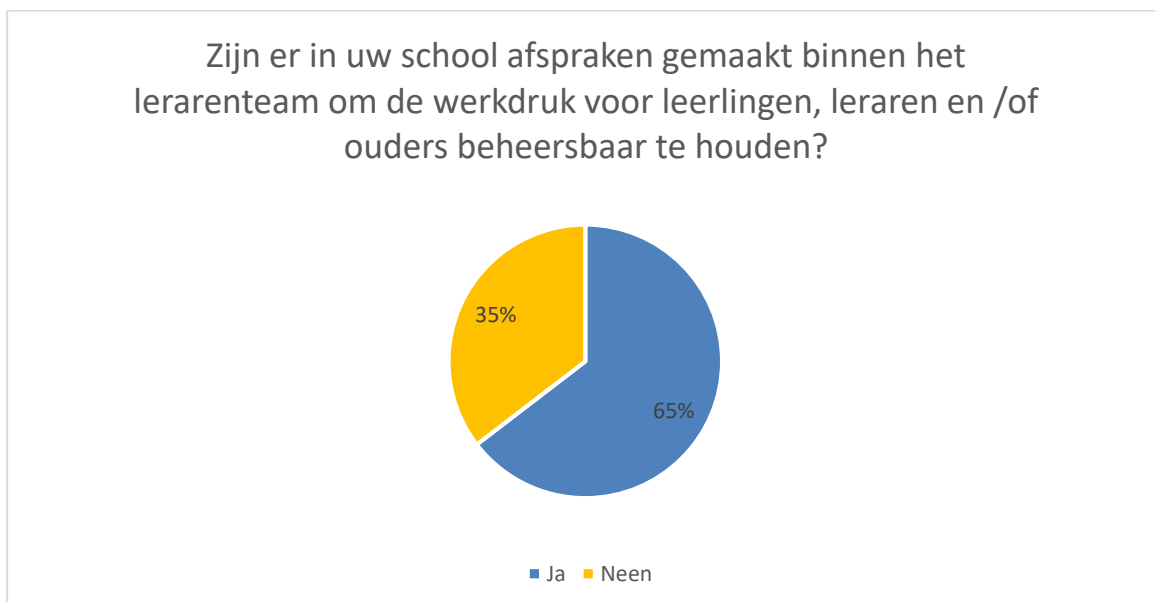

2.4 Inspanningen vóór de paasvakantie

In de drie weken vóór de paasvakantie hebben de academies reeds heel wat inspanningen geleverd om het leerproces van de leerlingen gaande te houden en te begeleiden. In dit deel brengen we deze inspanningen in kaart.

Daarnaast polsen we of er binnen de academies afspraken gemaakt werden om de werkdruk voor leerlingen, leraren en/of ouders beheersbaar te houden.

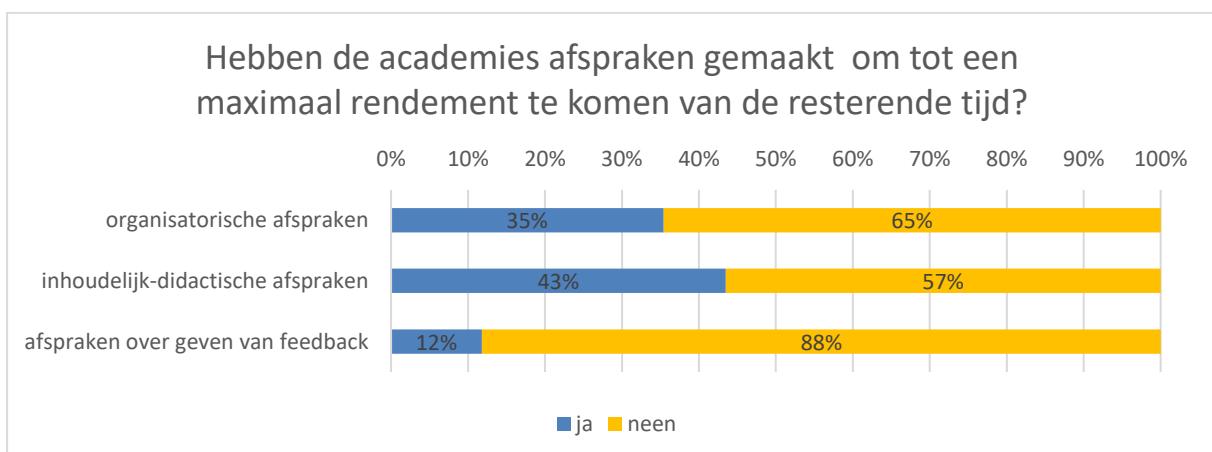
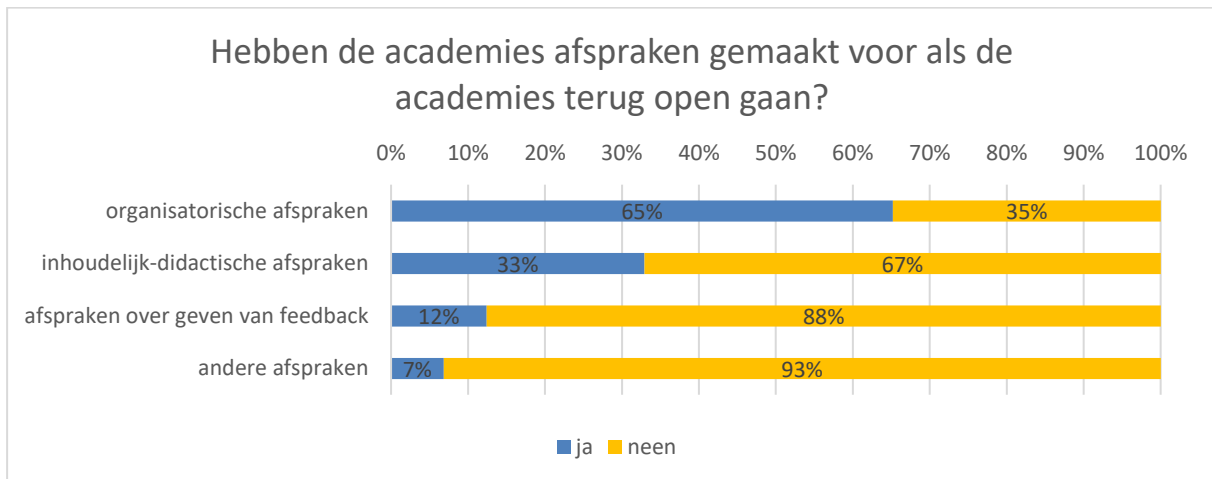

2.5 Beleidsmatige voorbereiding op de periode na de paasvakantie

Na de paasvakantie startte er voor de academies een nieuwe periode. In dit deel peilen we naar de afspraken die academies gemaakt hebben ter voorbereiding van deze periode. Algemeen valt daarbij op dat academies structureler zijn gaan voorzien in een aanbod van afstandsleren, terwijl de periode voor de paasvakantie nog als een test- en opstartfase gold. Academies hebben meer aandacht gekregen voor het begeleiden van leerlingen via real-time contactmomenten. Sommige academies deden bijsturingen om de werkdruk voor leerlingen ouders beheersbaar te houden.

Verder peilen we naar volgende afspraken:

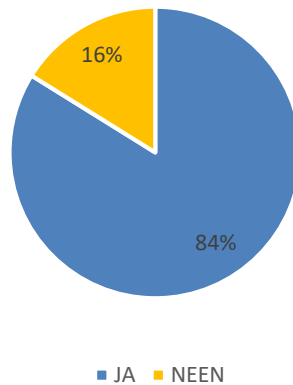
- inhoudelijke en/of organisatorische afspraken voor wanneer de academies terug opengaan;
- afspraken om tot een maximaal rendement te komen van de resterende tijd;
- afspraken over evaluatie en rapportering en of afstuderende leerlingen hierbij een speciale behandeling krijgen;
- afspraken over het oriënteren van instromende leerlingen en van zij die overgaan naar een volgende graad en/of specialisatie;
- afspraken over het promotiebeleid en het inschrijvingsbeleid;

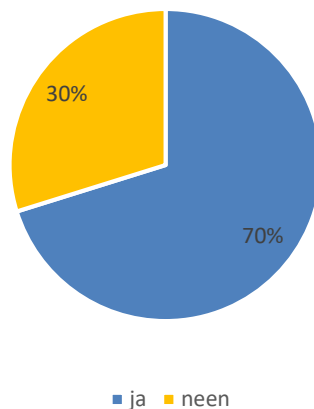
Wat betreft **evaluatie en rapportering**, merken we dat veel academies zoekende zijn en wachten op verdere instructies vanuit de overheid. Het merendeel van de academies geeft aan over te schakelen op een systeem van permanente evaluatie en procesevaluatie. Sommige academies kiezen voor een combinatie van permanente evaluatie met een virtueel toonmoment of een opname. Tussentijdse evaluaties die dit schooljaar al plaatsvonden, zullen sterker doorwegen dan voorheen het geval was.

Het probleem van evaluatie stelt zich het scherpst voor de leerlingen die afstuderen. Voor hen pleiten sommige academies voor het verplaatsen van het evaluatiemoment en de proclamatie naar september. Enkele academies pleiten er ook voor om leerlingen uit de vierde graad hun jaar te laten overdoen met behoud van volledige financiering.

Hebben de academies al afspraken gemaakt over leerlingenevaluatie en rapportering?

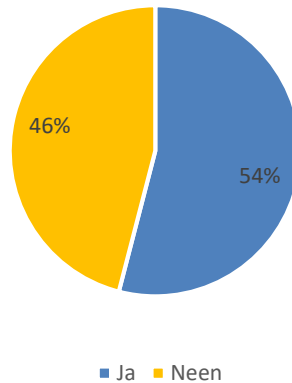

Krijgen afstuderende leerlingen bij het maken van afspraken over leerlingenevaluatie en rapportering een speciale behandeling?

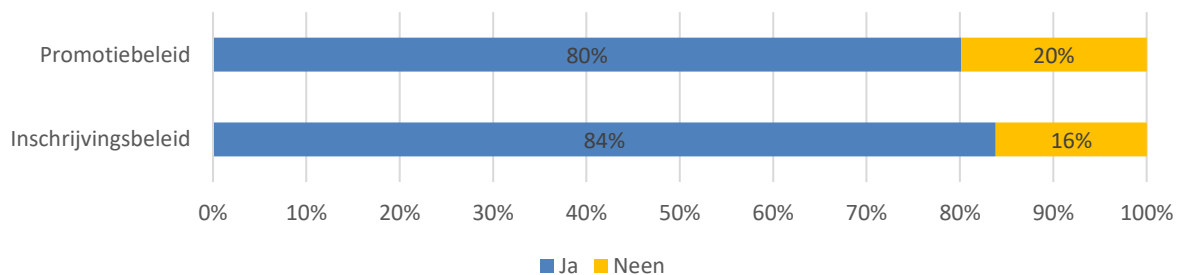
Wat betreft **oriëntering van instromende leerlingen en van zij die overgaan naar een volgende graad en/of specialisatie** leven er ook heel wat vragen bij de academies. De oriëntering van leerlingen naar een volgende graad of specialisatie lijkt hierbij minder een groot probleem te vormen. De oriëntering van instromende leerlingen stelt de academies voor grotere uitdagingen.

Hebben de academies al afspraken gemaakt over het oriënteren van instromende leerlingen en van zij die overgaan naar een volgende graad en/of specialisatie?

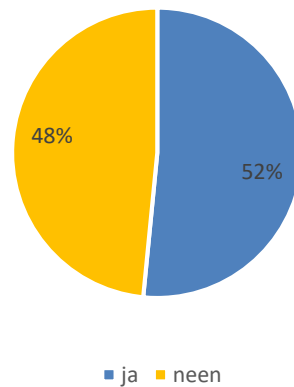
Wat betreft **het promotiebeleid en het inschrijvingsbeleid** stellen we vast dat vele academies ook hier zoekende zijn. Heel wat academies hebben reeds ervaring opgebouwd met online inschrijven, andere proberen voor het eerst een systeem te installeren dat doorgaans zal starten vanaf mei. Sommige academies voorzien de mogelijkheid leerlingen telefonisch te ondersteunen bij het online inschrijven. Opendeurdagen worden verplaatst naar september, online georganiseerd of geannuleerd. Academies proberen intussen via allerlei andere wegen (digitale en sociale media, flyers) media promotie te maken.

Hebben de academies al afspraken gemaakt over promotiebeleid en inschrijvingsbeleid?

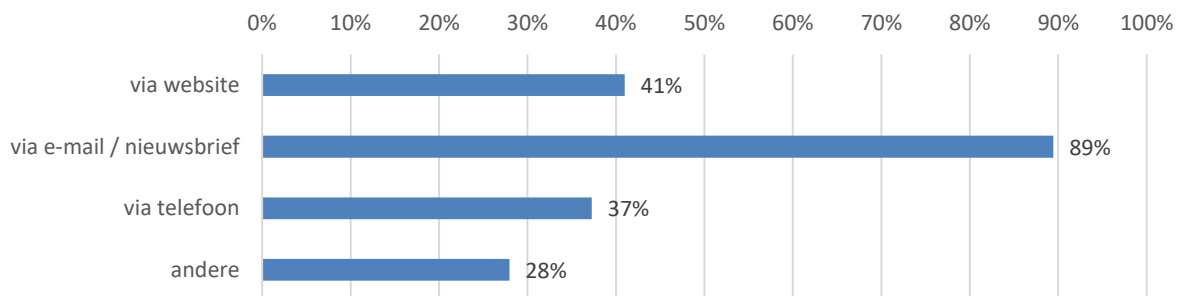

Daarnaast bevragen we of er naar leraren, ouders en leerlingen gecommuniceerd werd over de werking van de academie. We focussen hierbij op inhoud van de communicatie en de wijze van communicatie.

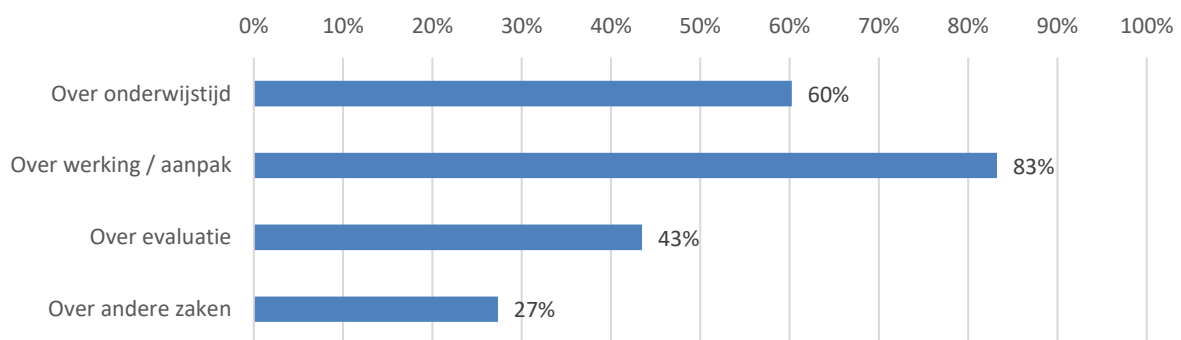
Hebben de academies al gecommuniceerd naar leraren, ouders en leerlingen over de werking?

Hoe hebben de academies gecommuniceerd naar leraren, ouders en leerlingen?

Waarover hebben de academies gecommuniceerd met leraren, ouders en leerlingen?

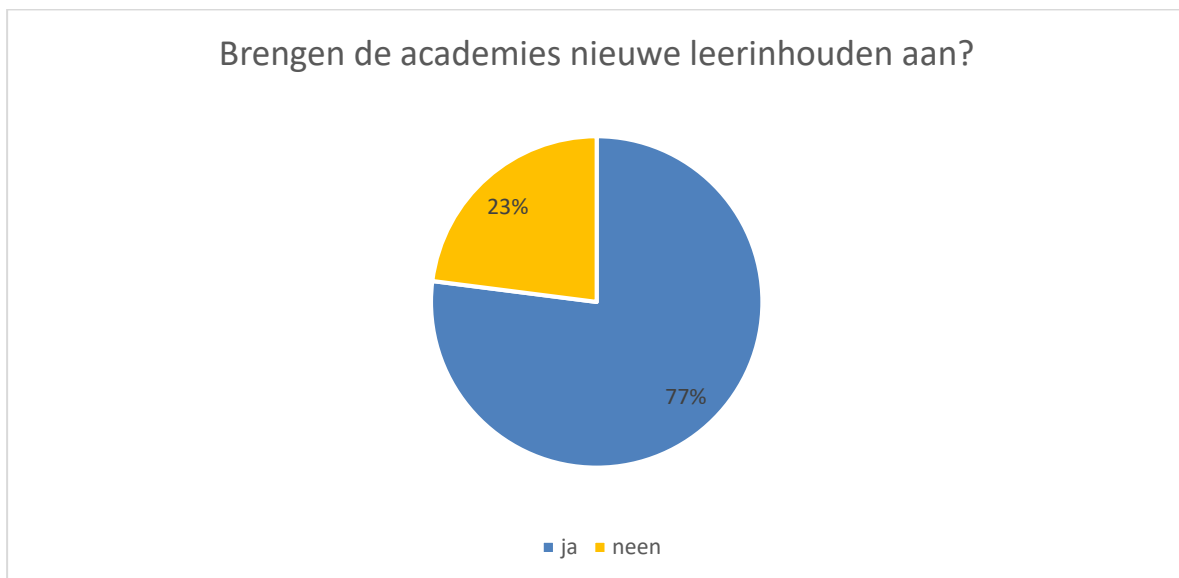
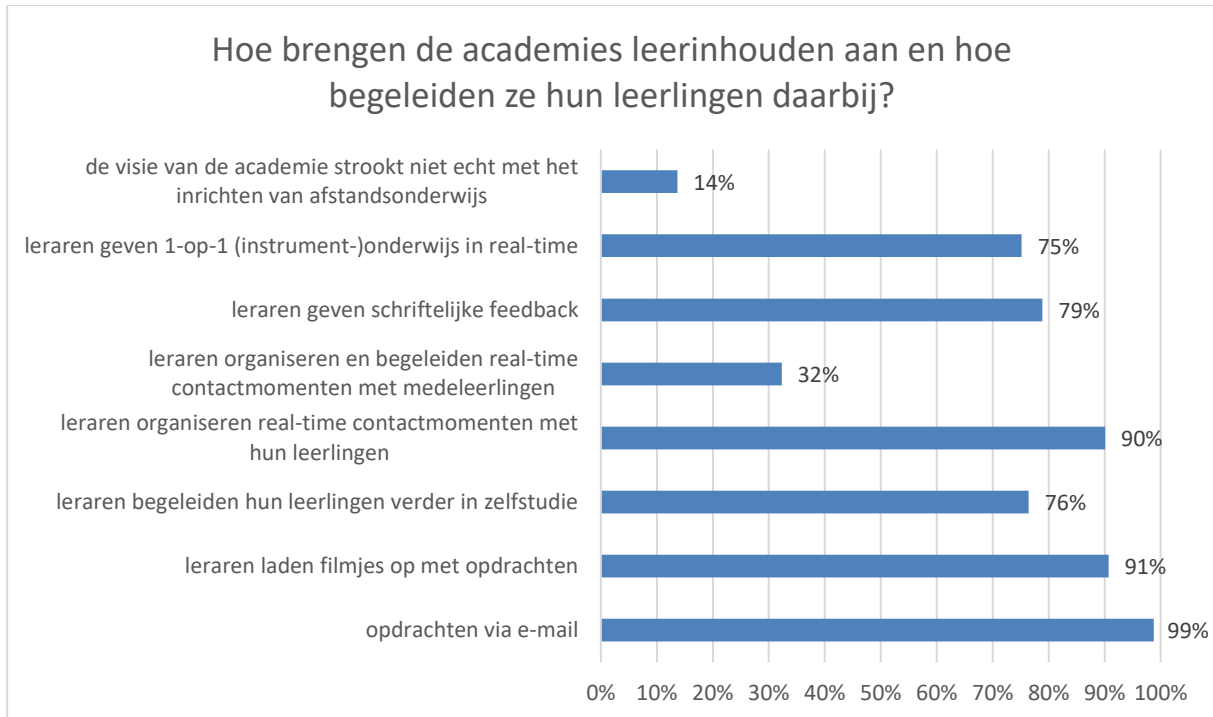

2.6 Aanbod voor de leerlingen

In dit deel bevragen we op welke manier leraren leerinhouden aanbrenge en hoe ze hun leerlingen daarbij begeleiden. Vervolgens gaan we na of in dit aanbod nieuwe leerinhouden aangebracht worden. Algemeen valt op dat afstandsonderwijs moeilijk te rijmen valt met vakken waarvoor leerlingen dienen

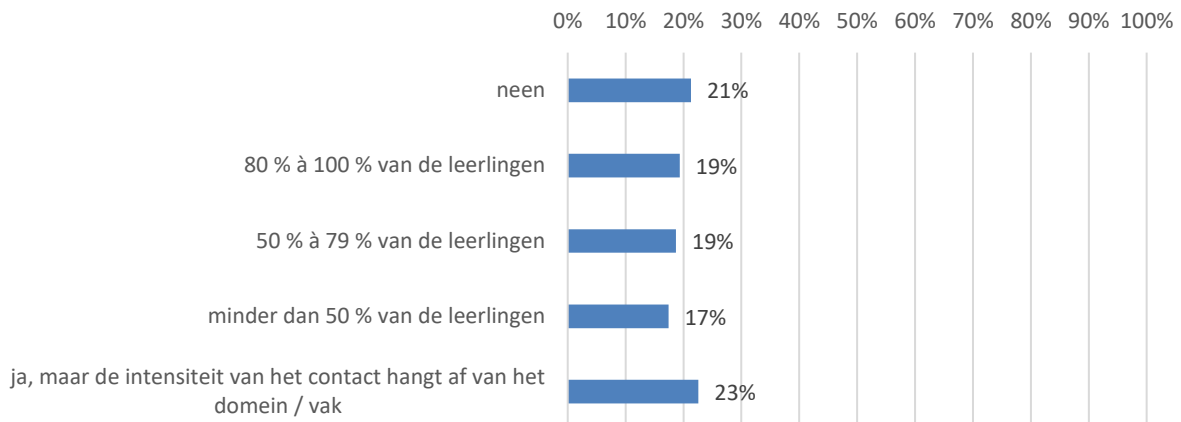
te beschikken over bijzondere materialen en machines (beeldende en audiovisuele kunsten). Ook groepslessen waarbij interactie tussen leerlingen essentieel is (zoals in groepsmusiceren of theater) zijn moeilijk te vervangen door afstandsonderwijs.

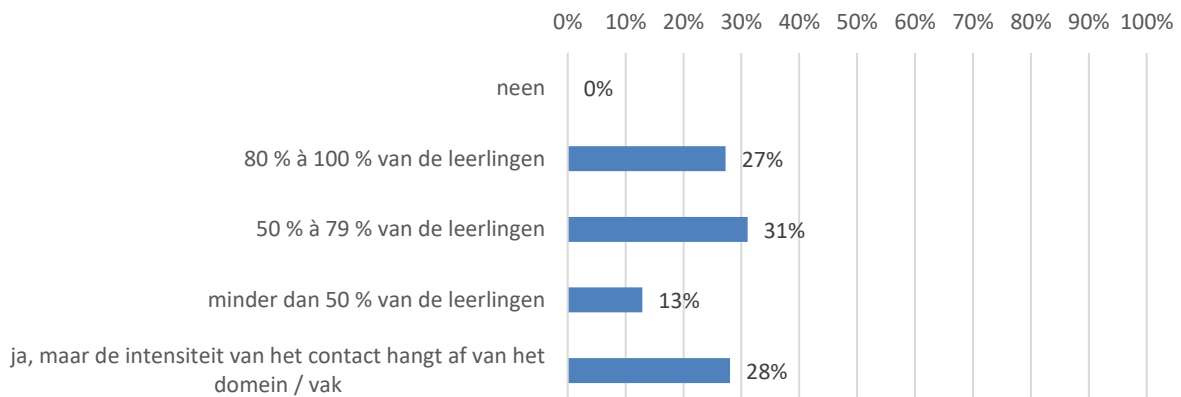
2.7 Bereikbaarheid van leerlingen

In dit deel peilen we naar de bereikbaarheid van enerzijds de minderjarige leerlingen en anderzijds de volwassen leerlingen. In het algemeen valt daarbij op dat er een wezenlijk verschil is tussen individuele vakken en groepsvakken en dat er diverse contextuele factoren zijn die de intensiteit van het contact bepalen.

Hebben de academies zicht op het percentage minderjarige leerlingen dat ze bereiken met hun onderwijs?

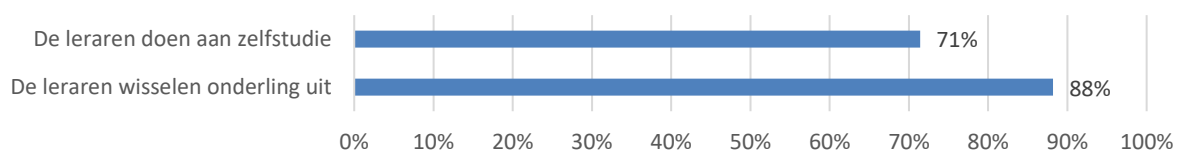
Hebben de academies zicht op het percentage volwassenen dat ze bereiken met hun onderwijs?

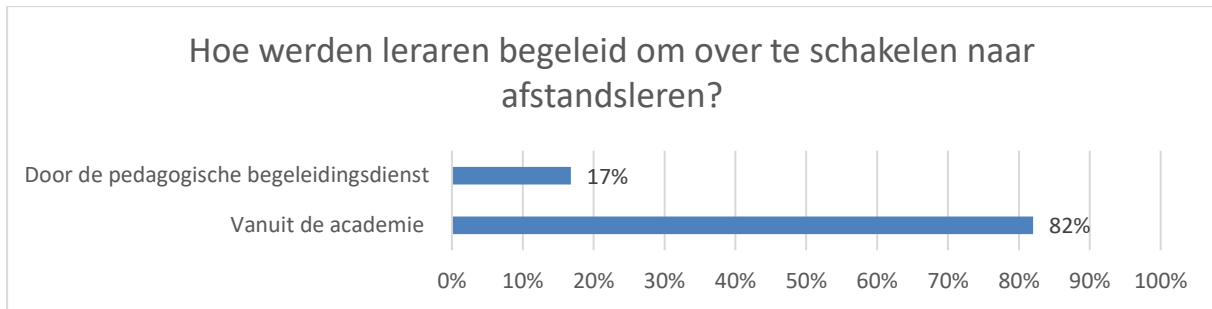

2.8 Ondersteuning van de leraren

De coronacrisis stelt de academies voor heel wat uitdagingen. In dit deel gaan we na hoe leraren hun expertise in afstandsleren proberen te vergroten en hoe leraren begeleid werden om over te schakelen naar afstandsleren.

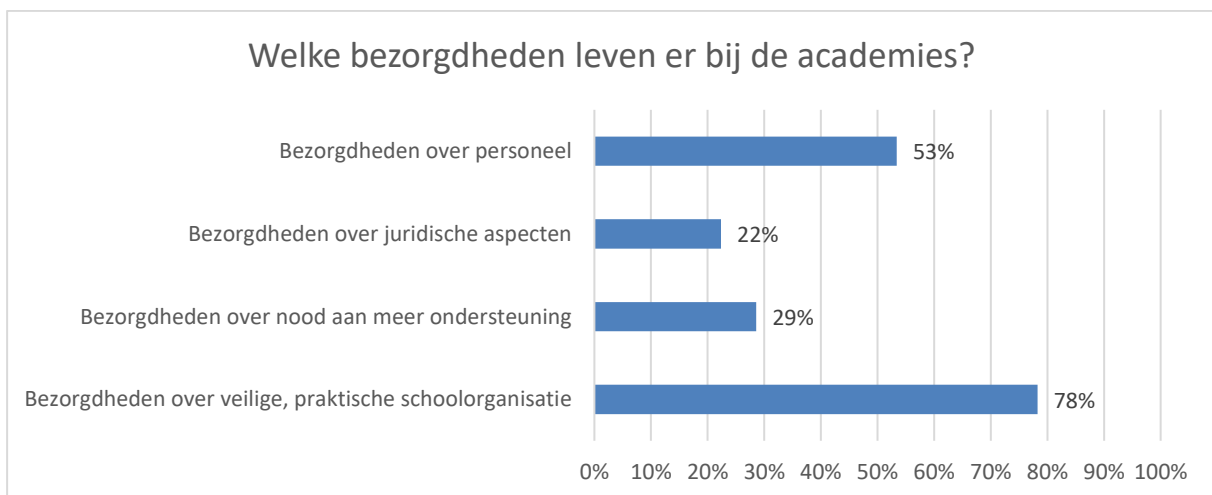
Hoe proberen de academies hun expertise in afstandsleren te vergroten?

2.9 Bezorgdheden en vragen van scholen

Deze coronacrisis en de vele veranderingen leiden bij de academies mogelijk tot heel wat vragen en bezorgdheden. In dit deel gaan we welke bezorgdheden er in de academies leven.

3 Conclusie

De meeste academies hebben het gevoel de situatie onder controle te hebben. In meer dan de helft van de academies is het volledige academieteam beschikbaar. In de overige academies zijn de meeste leraren beschikbaar en slechts in uitzonderlijke gevallen is maar een beperkt aantal leraren beschikbaar. In de periode vóór de paasvakantie zijn quasi alle academies overgeschakeld op het aanbieden van alternatieve opdrachten en het aanbieden van afstandsonderwijs. Tegelijk geeft bijna de helft van de academies aan dat het live contact met de leerlingen essentieel is voor bepaalde aspecten van kunstonderwijs. Heel wat academies informeren ouders en leerlingen over hoe ze thuisstudie optimaal kunnen invullen. Daarnaast engageren leraren zich om het leerproces van hun leerlingen gaande te houden. Meer dan de helft van de academies geeft richtlijnen om de werkdruk voor leraren, leerlingen en ouders beheersbaar te houden. Voor de periode na de paasvakantie maakten academies zich klaar om op een meer gestructureerde manier afstandsonderwijs aan te bieden. Ze maakten ook afspraken over organisatorische en over inhoudelijk-didactische aspecten mochten de academies terug opengaan. Een deel van de academies maakte ook afspraken om tot een maximaal rendement te komen van de resterende tijd. De meeste academies brengen ook na de paasvakantie leerinhouden aan via

opdrachten via e-mail, filmpjes en real-time contactmomenten. Meer dan driekwart van de academies brengt daarbij ook nieuwe inhoud aan. De meeste academies maakten reeds afspraken omtrent evaluatie en rapportering. Ze besteden daarbij bijzondere aandacht aan afstuderende leerlingen. Meer dan 80 % van de academies heeft al afspraken gemaakt in verband met promotie en inschrijvingen. Iets meer dan de helft heeft afspraken omtrent oriëntering en doorstroming van leerlingen. Via e-mail, nieuwsbrieven, de website en/of telefonisch communiceert het merendeel van de academies over haar aanpak en onderwijstijd naar leerlingen en ouders. De respons op alle inspanningen die academies leveren, varieert naargelang het domein, vak en de specifieke context waarin leerlingen zich bevinden.

De leraren vergroten hun expertise inzake afstandslernen via intensieve expertisedeling en zelfstudie. Ze krijgen daarbij hoofdzakelijk ondersteuning vanuit de eigen academie. Bij een eventuele heropstart is de grootste bezorgdheid van academies de veilige en praktische schoolorganisatie. Academies geven aan dat ze een gedeeltelijke opstart, mits de nodige autonomie voor hun inrichtende macht, haalbaar achten. Ze denken daarbij in het bijzonder aan 1-op-1 (instrument)onderricht en onderwijs aan kleine, opgesplitste klasgroepen. Voor de komende schooljaren maken academies zich in eerste instantie zorgen over de impact van de coronacrisis op hun inschrijvingen en personeelsbeleid. Academies hopen op compenserende maatregelen zoals het verlengen van de inschrijvingsperiode, bevroering van hun urenpakket en volledige financiering van leerlingen die overzitten.